

بهره‌برداری طالبان از رسانه‌ها در افغانستان

سیدهادی حسینی بامیانی*

چکیده

جریان‌های فکری القاعده و طالبان در ابتدا رسانه رادیو را حرام، دست‌ساخته خارجی‌ها می‌دانست. درحالی که حکومت اسلامی‌شان را توسط همین رسانه به جهان معرفی نمودند همین باعث شد که کشور پاکستان و سایر کشورها این گروه‌ک را به رسمیت بشناسند. واکنش طالبان در مورد رسانه رادیو بدین صورت بود وقتی وارد خاک افغانستان شدند رادیوها را جمع‌آوری کرده و نابودشان می‌نمودن، شعارشان این بود که این جعبه‌ها دست‌ساخته خارجی و استفاده از این جعبه‌ها حرام است.

حضرت آیت‌الله امام خامنه‌ای (حفظه الله) در مورد خطر بزرگ رسانه‌ها در جهان امروزی اشاره دارد: امروز مهم‌ترین ابزار جنگ بین قدرت‌ها در دنیا رسانه است. در ادامه انواع رسانه‌ها، رادیو، ماهواره و همین‌طور گزارش خبری ریاست عمومی دفتر تبیان سید عیسی حسینی مزاری، مسئول عمومی دفتر تبیان (خبرگزاری صدای افغان آوا) با خبرنگار آناتولی داشتن در مورد انحاء بهره‌گیری طالبان از رسانه‌ها در زمینه ایجاد بزرگ‌نمایی و ایجاد رعب وحشت، اضطراب و بهره‌گیری این‌ها از شبکه‌های اجتماعی و موفقیت این‌ها در تبلیغ سنتی از طریق ملازاده‌ها و مولوی‌های که تربیت کردن اشاره شده است.

واژگان کلیدی: بهره‌برداری، رسانه، طالبان، افغانستان و بزرگ‌نمایی رسانه‌ای.

* دانش‌پژوه کارشناسی ارشد، دین و رسانه، جامعه‌المصطفی العالمیه، قم،

مقدمه

حضرت آیت الله امام خامنه ای (حفظه الله) درباره خطر بزرگ رسانه می گوید: امروز مهم ترین ابزار جنگ بین قدرت ها در دنیا رسانه است، حتی قدرت های بزرگ هم با رسانه ها دارند کار می کنند. امروز تأثیر رسانه ها و تلویزیون ها و هنرها و این شبکه های عظیم اطلاع رسانی اینترنتی و... از سلاح و از موشک و از بمب اتم بیشتر است. روز به روز هم دارند این میدان را گسترش می دهند. (گزیده از سخنان امام خامنه ای (حفظه الله) در دیدار با جوانان در مصالای بزرگ تهران ۱۳۷۹/۲/۱)

می توان گفت با پیشرفت تکنولوژی در زمینه ارتباطات و انتقال اطلاعات باعث به وجود آمدن تعاملات ارتباطی زیادی در سراسر جهان شده است؛ و ما شاهد هستیم و می بینیم اینکه رسانه ها ارتباطات جمعی روزافزون از آن ها، به ویژه شبکه های اجتماعی، به شکل های مختلف مورد استفاده قرار می گیرند. رسانه های جمعی در جهت دهی به افکار عمومی یکی از واقعیت های انکارناپذیر است که دنیای معاصر را از نظر ساخت و محتوا تحت تأثیر قرار داده است. این امر تا بد آنجا پیش رفته که «عصر حاضر را عصر رسانه ها» نامیده اند. (مصباح یزدی ۱۳۷۹ و ۷۲)

الف) رسانه های مدرن

رادیو

طالبان در حوزه تسلط خود بر افغانستان در سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ تلویزیون، موسیقی، سینما و حتی عکس را جزئی از جهان غرب و حرام دانسته و استفاده از آن ها را ممنوع کردند اما امروز از فن آوری اطلاعات پیشرفته بهره می برند. (استانبول، خلیل سلحشور، خبر گزار آناتولی)

طالبان هرچند در اوایل حکومتشان با رسانه‌ها چندان میانه‌ای خوبی نداشتند و آن را دست‌ساخته غرب می‌دانستند ولی بعدها کم‌کم از رسانه استفاده نمودند. طالبان در سال ۱۹۹۶ وقتی از پاکستان وارد خاک افغانستان شدند نام حکومت خود را که همان (امارت اسلامی) بود از طریق رسانه رادیو افغانستان اعلان نمودند. همین امر باعث شد که کشورهای پاکستان، امارات متحده عربی و عربستان سعودی تنها سه کشوری بودند که طالبان را به رسمیت شناختند.

<http://web.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi-.bin/groups/view/۳۶۷>

ماهواره و اینترنت

بر اساس گزارش‌های متعدد خبرنگار آنا تولی، طالبان در جنگ تبلیغاتی علیه دولت افغانستان و نیروهای امنیتی و همچنین نیروهای خارجی مستقر در کشور افغانستان از فضای مجازی و اینترنت به‌طور گسترده استفاده می‌کنند. (استانبول، خلیل سلحشور، خبرگزار آنا تولی)

در این زمینه دبیر کل حزب اسلامی تبیان حجت‌الاسلام سید عیسی حسینی مزاری در مصاحبه‌ای با خبرگزاری آنا تولی داشتن گفت: بدون هیچ تردیدی فعالیت‌های رسانه‌ای و تبلیغاتی طالبان بیش از حرکت نظامی آن‌ها تأثیرگذار بوده است. همین بخش از فعالیت‌های طالبان باعث شده تا کوچک‌ترین تحرک این گروه‌ها در صدر اخبار جمعی قرار گیرد.

بدون فعالیت رسانه‌ای و تبلیغاتی، هیچ فعالیت تشکیلاتی و سازمانی خاصی نمی‌تواند موجب تقویت این گروه شود و گستره حضور آن را بیش از گذشته توسعه داده و پایه‌های حاکمیتی آن را حتی در شهرستان‌های تحت نفوذ آن مستحکم کند و وجود ندارد.

وی افزود شبه‌نظامیان طالبان چندین وب‌سایت دارند و بیشتر تبلیغات خود را از این طریق انجام می‌دهند. آن‌ها خبرنامه‌ها، اعلامیه‌ها، اطلاعیه‌ها، بیانیه‌ها و پیام‌های خود را توسط پست الکترونیکی و تلفن همراه به خبرنگاران و رسانه‌ها می‌فرستند.

ایشان اظهار داشت: در خصوص مقابله با پایگاه‌های اطلاع‌رسانی طالبان هنوز خبر دقیقی از سوی منابع ذی‌صلاح منتشر نشده است تا حاکی از انجام اقدامات لازم جهت مقابله با این پایگاه‌ها خبری مسدود کردن انعکاس اخبار و اطلاعات طالبان یا بازتاب برخی خطوط تبلیغاتی این گروه باشد.

طالبان از دامنه و فضای مجازی با مرکزیت آمریکا و کانادا استفاده می‌کنند. اگر عزم جدی برای سرکوب طالبان در افغانستان از سوی حکومت وحدت ملی و یا کشورهای خارجی مدعی مبارزه با تروریسم وجود داشته باشد به راحتی می‌توان جلو فعالیت رسانه‌ای و تبلیغاتی طالبان و سایر گروه‌های تروریستی را گرفت.

علاوه بر این، گروه طالبان در این اواخر توانسته است از طریق شبکه‌های اجتماعی، وب‌سایت‌هایی بانام‌های مختلف، ایمیل و تلفن همراه، خبرها و اعلامیه‌های خود را به زبان‌های فارسی دری، پشتو، انگلیسی، اردو و عربی

هم‌زمان به ده‌ها خبرنگار محلی و بین‌المللی بفرستد. (استانبول، خلیل سلحشور، خبرگزار آناتولی) آن‌ها امروزه حتی به طرح و انتشار انواع اینفوگرافیک، یکی از قدرتمندترین ابزارهای پویانمایی را نیز در جمع رسانه‌های خود اضافه کرده و براین اساس میزان بازدیدکنندگان خود را افزایش داده‌اند.

پایگاه‌های اینترنتی؛ الاماره، صدای جهاد، امارت اسلامی، مجله الصمود، رادیو شریعت، اسلام وب پانه، دارالافتاء، سنگر جهاد و مجله حقیقت به‌عنوان مهم‌ترین و به‌روزترین منبع اطلاع‌رسانی طالبان است.

آخرین فعالیت‌های خود را لحظه‌به‌لحظه به زبان‌های پشتو، اردو، عربی، دری و انگلیسی منتشر می‌کنند. در زیر متن گزارش‌ها، هرکسی قادر به ارائه دیدگاه و هم‌رسانی آن‌ها در شبکه‌های اجتماعی است.

بیشتر دامنه‌ها و سرورهای میزبانی پایگاه‌های تبلیغاتی طالبان توسط شرکت‌های معتبر ثبت دامنه Enom، شرکت ترن کامرس Turn «Commerce»، نیمزو Ni nzo، نیم برایت Nane Bright و سرویس کلودفلر CloudFlare تأمین می‌شود. همچنین خدمات اینترنتی نیم جیپ در آمریکا و شرکت تیم اینترنت آلمانی Team Internet AG انجام گرفته از دیگر ارائه‌دهندگان فضای مجازی برای طالبان هستند.

طالبان حملات خود به نیروهای ارتش، پلیس و نهادهای دولتی را فیلم‌برداری کرده و آن را بلافاصله از طریق شبکه‌های اجتماعی به مخاطبان خود می‌فرستند و پایگاه اطلاع‌رسانی خود نیز منتشر می‌کنند. همچنین شمار تلفات را چند برابر گزارش می‌دهند. در برخی مواقع آنان به‌صورت

تخصصی از ابزار مدرن برای پخش پیام‌ها و رسیدن به اهداف خود استفاده می‌کنند.

به باور کارشناسان فن‌آوری، کارهای فنی طالبان توسط کمیته فرهنگی آنان اجرا می‌شود. این کمیته وب‌سایت متعددی دارد، اگر یکی از این‌ها از کار بیفتد، سریع وب‌سایت دیگری آماده می‌شود. آن‌ها چندین منبع متفاوت دارند و ویدیوهایی هم از صحنه‌های جنگ در این تارنماها موجود است که گاهی با صداها و اضافی تیراندازی و آواهای سیاسی و مذهبی همراه می‌شود.

براساس یک پیام اینترنتی، طالبان ایجاد هسته‌های دونفری و سه‌نفری را ترجیح می‌دهد، اما بهتر از همه، ایجاد هسته‌های مجازی است. اعضای این گروه از این طریق باهم ارتباط برقرار کرده و در مورد کارها هماهنگی می‌شوند. پس از ایجاد اعتماد متقابل و هماهنگی لازم، اعضا می‌توانند باهم ملاقات داشته و در مورد راه‌اندازی حملات انفجاری و انتحاری باهم صحبت کنند.

این شبه‌نظامیان فن‌آوری‌های مدرن و اینترنت را نوعی رحمت الهی می‌دانند، ولی مشروط بر اینکه به شیوه اسلامی از آن استفاده شود. طالبان در توئیتر، فیسبوک و تلگرام «الاماره وب»، هرروز چندین پیام نشر می‌کنند. برنامه‌ریزی‌ها، بمب‌گذاری‌ها و سوءقصد‌ها به جان سران دولتی رابطه مستقیم با اینترنت دارد.

طالبان به‌خوبی می‌دانند که زمان و مکان آن مفهومی که در جهان فیزیکی دارند، در اینترنت ندارد. آن‌ها در گذشته برای آموزش دیدن

مجبور بودند به آن سوی مرزها بروند. اکنون اگر چنین سفرهایی لازم هم باشد، یک عضو طالبان مجبور نیست ابزاری مانند نقشه‌ها، یادداشت‌ها و متن‌های آموزشی را با خود انتقال بدهد که باعث افشای او شود.

به گفته جاوید فیصل معاون سخنگوی ریاست اجرایی افغانستان، در مورد شیوه‌های تبلیغاتی طالبان گفته است که این گروه در شایعه‌پراکنی و انتشار پیام‌هایشان از طریق رسانه‌های اجتماعی بسیار موفق است و خبرها را زودتر از طریق اینترنت و رسانه‌ها به مردم می‌رسانند.

به باور کارشناسان یکی از موضوعات عمده مورد توجه طالبان، تلفات غیرنظامیان در اثر حملات هوایی و زمینی نیروهای ناتو روش ابزار خوب تبلیغاتی طالبان است. در جنگ حقایق اهمیت ندارد، بلکه برداشت افکار عمومی است. طالبان در این جنگ تبلیغاتی موفق شده نیروهای ناتو و آمریکا را در حال شکست معرفی می‌کنند. این کارشناسان تأکید می‌کنند که طالبان با راه‌اندازی تبلیغات گسترده در پی تضعیف روحیه نظامیان در میدان‌های نبرد هستند.

رئیس مرکز تبیان افغانستان در پایان تصریح کرد: «وجود همین علامت و نشانه کافی است تا اذهان عمومی به این سمت و سو هدایت شود که نه حکومت وحدت ملی و نه کشورهای خارجی به خصوص آمریکا برنامه صادقانه برای مبارزه با گروه‌های تروریستی نه تنها نداشته‌اند و جهت مقابله با منابع مالی، تسلیحاتی و رسانه‌ای تبلیغاتی طالبان و دیگر گروه‌های تروریستی اقدامات فراگیر و همه‌جانبه انجام نداده‌اند. (مصاحبه سید عیسی حسینی مزاری با خبرگزاری آنا تولی)

رعب، وحشت، اضطراب دلهره، خشونت

رعب و وحشت: استفاده طالبان از رسانه‌ها مخصوصاً رسانه اینترنت، ماهواره و شبکه‌های اجتماعی با ارائه دادن اطلاعاتی نادرست و آزاردهنده برای ایجاد نمودن فضای رعب و وحشت در میان مردم افغانستان متداول‌ترین خطر رسانه‌ها برای مردم افغانستان خواهد بوده است.

ایجاد رعب و ترس، نمایش توان نیروهای خودی و تبلیغ گسترده یا به عبارتی، نمایش چند برابر توان همراه با حملات، به نمایش گذاشتن امکانات جدید و گسترده آن، دستیابی به فنون رزمی جدید و همراهی هریک از این توانایی با تبلیغات گسترده و فزاینده، دشمن را دچار رعب و ترس خواهد نمود.

در عصر حاضر طالبان برای ضربه زدن به دولت و ملت افغانستان با ایجاد رعب و وحشت و بزرگ‌نمایی ارکان دولتی‌شان و بالابردن سطح و مشروعیت قدرتشان در سطح کلان از رسانه‌ها بیشتر بهره‌برداری و استفاده می‌کنند.

می‌توان به جد گفت طالبان با اصحاب رسانه در افغانستان یک نوع برخورد تعاملی و متقابلی دارند این‌ها مشکل اقتصادی‌شان را برطرف می‌کنند و از آن‌طرف رسانه‌ها خواسته‌های آن‌ها را برآورده می‌کنند.

رسانه‌ها دنبال اخبار می‌روند که از جهت اقتصادی نفع داشته باشند متأسفانه به فکر این نیستند که به ضرر جامعه هستند بلکه آن‌ها جزء اولویت و در تیر اول خبری‌شان قرار می‌دهند.

طالبان برای پوشش خبری حملاتشان، با نیازهای اقتصادی رسانه‌های بازرگانی همسویی دارند؛ و این رسانه‌ها هراس افگنی را بیشتر برمی‌انگیزد. خبری که در آن خون‌ریزی باشد، در صدر قرار می‌گیرد؛ هرچه خبر هیجان بیشتر را برانگیزد، به همان اندازه مردم بیشتر را به سوی خود می‌کشاند، شمار بینندگان، شنندگان و خوانندگان رسانه‌ها را بالا می‌برد و میزان تبلیغات بازرگانی رسانه‌ها را بیشتر می‌کند؛ اما خطر اینجاست که چنین کاری رابطه‌ای انتفاعی دوجانبه را میان رسانه‌ها و هراس افکنان می‌آفریند.

طالبان زرنگ‌تر از دشمنان حکومتی‌شان در قسمت تسخیر نشریات رسانه‌ها و پیشبرد جنگ تبلیغاتی عمل کرده‌اند. گروه طالبان، القاعده و داعش - این را دریافته‌اند که عرصه رسانه‌هاست که مخاطبین آن به تنوع ضرورت داشته و علاقه‌مندی به اخبار یکنواخت به‌زودی از میان می‌رود. این امر آن‌ها را وامی‌دارد تا حمله‌هایی ناب‌تر و دهشت‌بارتری را انجام بدهند و حضورشان را در رسانه‌ها و از راه رسانه‌ها، در گفتمان عمومی زنده نگاه‌دارند.

طالبان سعی‌شان بر این است که توجه افکار عامه را از طریق رسانه‌ها به سوی کردارهای خودشان معطوف سازند. توجه رسانه‌ای یکی از مهم‌ترین ابزارها برای طالبان و سایر گروه‌ها به‌منظور برقراری ارتباط با مخاطبانشان است.

این شیوه هزینه برنمی‌دارد و توانایی‌های آن‌ها را به گونه گسترده پخش می‌کند. آن‌ها می‌توانند از راه رسانه‌ها برای خویش رسمیت کسب کنند. همچنان توجه رسانه‌ای سکوی مهمی برای این گروه‌ها فراهم می‌کند تا اهداف سیاسی‌شان را دنبال کنند.

بدون دست یافتن به نشرات رسانه‌ها، گروه‌های طالبان جایی در گفتمان‌های عمومی و یا سیاسی نخواهند داشت. دست یافتن به نشرات رسانه‌ها به منزلت اکسیجن برای طالبان است.

شاه حسین مرتضوی روزنامه‌نگار افغانستانی می‌گوید: هدف اصلی طالبان از پخش فیلم‌ها و تصاویر وحشت ناک فقط ایجاد فضای رعب و وحشت و از بین بردن روحیه مردمی است تا از این طریق بتوانند توان و مقاومت مردم را در شهرهای دیگر پایین بیاورد.

شاه حسین مرتضوی روزنامه‌نگار افغانستانی می‌گوید: هدف اصلی طالبان از پخش فیلم‌ها و تصاویر وحشت ناک فقط ایجاد فضای رعب و وحشت و از بین بردن روحیه مردمی است تا از این طریق بتوانند توان و مقاومت مردم را در شهرهای دیگر پایین بیاورد ایشان افزود رفتارهای طالبان نشان می‌دهد که به هیچ دین و این و انسان و انسانیت پایبند نیستند و به هیچ جه نمی‌توان با این‌ها زندگی مشترک داشت. (تاریخ

انتشار: ۱۱:۴۷ ۱۵/۷/۱۳۹۴ شبکه کد خبر: ۱۰۳۷۰۶ منبع: اطلاع‌رسانی افغانستانی)

اضطراب: و دلهره، ترس مزمن است و تحمل فرد را در ناآرامی‌های درونی و فشارهای روحی کاهش می‌دهد.

خشونت‌های طالبان در افغانستان که پس از تأکید اعضای جرگه مشورتی بر امضای سریع پیمان امنیتی با آمریکا، رئیس‌جمهور کرزی با طرح شرایط و نگرانی‌های تازه‌ی در این زمینه، امضای پیمان را عملاً به تأخیر انداخته است. کشته شدن یک بزرگ قومی در ولایت هلمند توسط افراد مسلح، کشته شدن شش کارمند موسسه فرانسوی «اکتد» در ولایت

فاریاب و کشته و زخمی شدن تعداد افراد ملکی در ولایت غور توسط طالبان تنها گوشه‌ای از خشونت‌های طالبان در افغانستان است. طالبان هدف‌شان از چنین کارها برهم زدن امنیت در سرتاسر افغانستان بوده است. رسانه‌های افغانستان متأسفانه بیشتر ترویج خشونت تندی از جانب طالبان نشر می‌دهند.

برجسته‌سازی و بزرگ‌نمایی

رسانه‌های افغانستان در حقیقت رسانه گروه طالبان است حملات جنگی این گروه را برجسته و بزرگ نشان می‌دهند تا مردم بیشتر دچار رعب وحشت شوند. رسانه‌ها می‌توانند از حادثه‌های کوچک، بحرانی خطرناک بسازند.

مک کامبز و شاو (McCombs & Shaw ۱۹۷۲) درباره تأثیرات رسانه، نظریه «برجسته‌سازی» (Agenda Setting) را مطرح کرده‌اند.

می‌گویند: برجسته‌سازی یکی از شیوه‌هایی است که از طریق آن، رسانه‌های ارتباطات جمعی می‌توانند بر عامه مردم اثر بگذارند و عامه مردم درباره آن‌ها می‌اندیشند.

برجسته‌سازی به معنای آن است که رسانه‌های خبری، خبرها و موضوعاتی را که عامه مردم درباره آن‌ها می‌اندیشند، تعیین می‌کنند. (محمد پور و همکاران، ۱۴۰: ۱۳۸۹؛ ورنر و تانکارد، ۱۳۸۴)

به چند نمونه از مصادیق برجسته‌سازی طالبان در رسانه‌ها می‌توان اشاره نمود:

نمونه‌های از برجسته‌سازی‌های طالبان: طالبان وقتی به نفر را سر می‌برند از این فرد سربریده شده ده‌ها نفر به صورت مختلف فتوشاپ می‌نمایند و به

نمایش می‌گذارند. درحالی که مقتول یه نفر بیش نیست. این کار از طریق رسانه انجام می‌شود. پخش آن به طروق مختلف من جمله در قالب تصاویر، فیلم و... به صورت انبوه برجسته‌سازی شده در فضای مجازی منتشر می‌کنند.

در چنین شرایط سخت کشور افغانستان می‌کوشد برای مقابله با این توطئه طالبان با تمام قوا و هوشیاری و استفاده بهینه از سرمایه مادی و انسانی خود، دست‌به‌کار شوند و به ایمن‌سازی جامعه خویش در برابر ناامنی‌های طالبان بایستد و مردم افغانستان را به اهداف و تبلیغات طالبان از طریق رسانه‌های نسبتاً خودی آگاه سازند.

طالبان به ارزش تبلیغاتی خیلی اهمیت می‌دهند. این‌ها سرخط خبرهای رسانه‌های داخلی و خارجی را تسخیر کرده‌اند. بیشترین حمله‌های طالبان و دیگر هم‌دستان هراس‌افکن‌شان به هدف تعقیب راهبرد تبلیغاتی این گروه‌ها عیار گردیده است.

طالبان از این نکته فروگذار نکردند که هتل‌هایی را هدف بگیرند که بیشتر مهمانانشان را خارجی‌ها و نخبگان سیاسی در برگیرد- قربانیانی همواره خبرساز.

مطبوعات

طالبان اهدافشان را خیلی محتاطانه انتخاب کردند تا با این حملات بیشترین میزان توجه را به خود جلب کند و در نتیجه بیشترین بخش نشرات رسانه‌ها را به خود اختصاص دهد. این امر به نوبت خود ترس بیشتر را پخش نموده، اعتبار حکومت را ضعیف کرده، مهم‌تر این که اخباری که

این گونه حمله‌ها می‌آفرینند، توانایی‌های آن‌ها را بزرگ‌نمایی می‌کنند. (پیام آفتاب)

طالبان برای تضعیف حکومت افغانستان با بهره‌گیری از توان و ظرفیت رسانه‌ها (اعم از مطبوعات، خبرگزاری‌ها، رادیو، تلویزیون، اینترنت) و اصول تبلیغاتی استفاده نمودند.

جنگ رسانه‌ای تنها جنگی است که حتی در شرایط صلح نیز بین کشورها به صورت غیررسمی ادامه داشته و هر کشوری از حداکثر توان خود برای پیشبرد اهداف سیاسی خویش با استفاده از رسانه‌ها، بهره‌گیری می‌کند. (جنگ نرم داود رنجبر، ص ۱۹۳، انتشارات ناشر ساحل اندیشه تهران (سادات))

شبکه‌های اجتماعی

تلفن همراه، تویتر،

طالبان از (تلفن‌های همراه، تویتر، برای نشر فوری پیام‌هایشان استفاده گسترده می‌کنند، حکومت با تمسک به شیوه کلاسیک تشریک اخبار و یا موقف حکومتی، از طالبان پس می‌ماند. تا زمانی که حکومت و رسانه‌ها موفق به کاهش بهره‌برداری هراس افکنان از سایکل‌های خبری نگردند، طالبان و گروه‌های هراس افکن دیگر پیوسته در جنگ تبلیغاتی برنده خواهند بود.

تحقیقات نشان داده است که طالبان در رسانه‌های اجتماعی افغانستان فعالیت گسترده‌ای را برای پیشبرد جنگ اطلاعاتی علیه افغانستان و حامیان‌ش انجام می‌دهند که تهدید جدی علیه صلح و ثبات افغانستان محسوب می‌شوند.

مطالب آنلاین پروفایل‌های رسمی گروه طالبان را بررسی کرده و هفتاد و دو مصاحبه با کاربران فعال در شبکه‌های اجتماعی شامل، فیسبوک، توئیتر، گوگل پلاس، یوتیوب، اینستاگرام و قابلیت‌های اطلاعاتی موبایل به‌عنوان یکی از رسانه‌های اجتماعی انجام داده‌اند.

نعمت ابراهیمی از نویسندگان افغانستانی در طی مصاحبه‌ای به یورو نیوز می‌گوید: طالبان از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان یک ابزار جنگ و محل سربازگیری استفاده می‌کنند.

این نویسنده می‌گوید: ناشناس ماندن نام آن‌ها در رسانه‌های اجتماعی تاکتیک گروه طالبان در بیشتر مواقع این حساب‌های کاربری از نام‌های زنانه شامل «خواهران مسلمان»، «تنظیم اسلامی زنان» استفاده می‌کنند. یا به شکل حساب‌های کاربری بدون عکس و اطلاعات شخصی فعالیت می‌کنند.

ایشان در ادامه، مصاحبه خود با مقام‌های وزارت‌های داخله، دفاع، مخابرات و ریاست امنیت ملی درباره نقش نظارتی آن‌ها انجام داده و می‌نویسد: «درحالی‌که وزارت داخله هیچ‌گونه تحقیق و کنترلی بر فعالیت‌های شبکه‌های افراطی در رسانه‌های اجتماعی انجام نمی‌دهد؛ ریاست امنیت ملی افغانستان، دولت اسلامی عراق و شام (داعش)، حزب التحریر، جنبش اسلامی ازبکستان و طالبان را از فعال‌ترین گروه‌های افراطی در رسانه‌های اجتماعی افغانستان می‌داند.

ADVERTISINGinRead invented by Teads افغانستان

،مریم شاهی ۲۶/۱۱/۲۰۱۵)

تحقیقات نشان داده است که طالبان، در رسانه‌های اجتماعی افغانستان فعالیت گسترده‌ای را برای پیشبرد جنگ اطلاعاتی علیه افغانستان و حامیانش انجام می‌دهند و تهدید جدی علیه صلح و ثبات افغانستان محسوب می‌شوند. مبارزات آنلاین گروه‌های افراطی پس از ورود گروه دولت اسلامی عراق و شام (داعش) به افغانستان افزایش داشته است.

ADVERTISINGinRead invented by Teads افغانستان،

مریم شاهی ۲۶/۱۱/۲۰۱۵)

هواپیمای بی‌سرنشین مجهز به دوربین

ذبیح‌الله مجاهد سخنگو طالبان در افغانستان ادعا کرده است که برخی حملات خود را از طریق هواپیماهای بی‌سرنشین مجهز به دوربین فیلم‌برداری رهبری می‌نموده است.

او به خبرگزاری «دی. پی. ای» گفته طالبان برای ۱۸ ماه از هواپیماهای بدون سرنشین کمره‌دار کوچک برای انجام حملات تهاجمی خود استفاده کرده‌اند، این شخص استفاده از این تکنولوژی را یک روز پس از آنکه این گروه ویدیوی تازه‌ایی را از حمله مرگبارشان بالای یک مرکز امنیتی پلیس در ولایت هلمند نشر کرد، به خبرگزاری آلمان این موضوع تأیید کرده است. ویدیویی که طالبان از این حمله‌شان نشر کرده‌اند، توسط طیاره‌های کمره دار بدون سرنشین «درون» تصویربرداری شده است.

افزود: تکنالوژی طیاره‌های بدون سرنشین کمره دار «نقش حیاتی» در جنگ این گروه علیه نیروهای امنیتی افغان در شمال، شرق و جنوب افغانستان دارد. (۲۰۱۶-۱۰-۲۳ | ۱۱ month پیش)

ب) رسانه‌های سنتی

مسجد

در ۱۰ اکتبر سال ۱۹۹۴ میلادی در اوج جنگ‌های داخلی افغانستان گروهی وارد منطقه سپین بولدک ولایت قندهار در جنوب افغانستان شدند و نام خود را «تحریک اسلامی طالبای کرام» نهادند. (روزنامه همشهری. ترجمه راحله فاضلی دوره بیستم، ش. شماره ۵۶۰۰ (۲۵ دی ۱۳۹۰): بین‌الملل).

این گروه از مسجد و حسینیه‌ها خوب بهره بردند توانستن قبل سواره نظام پیاده نظامشان (مبلغین به اسم‌های مولوی، ملاء و...) جلوتر مساجد و حسینیه‌ها را در افغانستان تا جای در اختیار خودشان درآورند و افکار عقاید کاذب طالبانی را به مردم افغانستان القاء نمودن، تبلیغاتشان طوری بود زود اثر خودش را می‌گذاشتن مخصوص روی مردم عوام مردم را نسبت به ضعف و قوت خودشان آگاه نمودن طوری عمل نمودن که مردم به دولت بدبین شده و احساس وحشت نسبت به آینده افغانستان داشته باشند. خودشان پایبند مسائل دینی می‌دانستند؛ و از عقاید خودشان تبلیغ می‌نمودند و خیلی هم جدی بودن کسی حق دزدی نداشت و اگر کسی دست به چنین عمل قبیح می‌زد دستشان قطع می‌شد و دختران حق رفتن به مدرسه را نداشتن، زنان را به کالا تشبیه کردند نقش زن به عنوان تربیت کنند فرزندان و خانه‌داری تحقیر شده و در مقابل خروج زن از خانه بدون اجازه مردش را حرام دانسته، ریش گذاشتن برای مردان اجباری بود و تراشیدن ریش خلاف قانون به حساب می‌آمد اگر کسی ریش خود را

می‌تراشید جزای سیلی محکم به دنبال داشت، پوشش کلاه‌سفید برای مردان، مسجد رفتن مردان برای ادای فریضه نماز. اگر از می‌دیدند کسانی دچار چنین ناهنجاری‌ها شده و از دستوراتشان سرپیچی کردند اعمال قانون می‌شدند، این‌ها نمونه‌های از تبلیغ طالبان بود که مبلغینشان به صورت مسلح تبلیغ در مسجد، حسینیه آگاهی به صحرا یا به فرش پهن می‌کرد یا به مترجم که به همراهشان بود تبلیغ خودشان را می‌نمودند.

از سوی برخی مبلغان دینی ادعا می‌شود که ناامنی‌ها و نارسایی‌های بزرگ و کشوری در شرایط فعلی افغانستان ناشی از حضور «اشغال‌گرانه» افسران خارجی و اتباع «کشورهای کفری» است و تنها راه رهایی از وضعیت وخیم فعلی «مقاومت و مجاهدت» در برابر خارجی‌ها و «اعاده استقلال» افغانستان است؛ ادعایی که اشاعه و القاء آن اساس استراتژی تبلیغاتی طالبان را می‌سازد و برخی مبلغان دینی بدون دریافت هیچ گونه پاداش پولی و مزایای معنوی در جهت تحقق این استراتژی فعال‌اند. (ظاهر مفکر استاد دانشگاه ۱۸ اوت ۲۰۱۷ - ۲۷ مرداد ۱۳۹۶) (فارسی بی‌بی‌سی)

منابع

الف) گزارش خبری:

۱. حسینی، مزاری، سید عیسی، خبرگزاری باخبرنگار آناتولی در افغانستان

در تاریخ....

۲. مرتضوی، شاه حسین، روزنامه‌نگار افغانستانی

۳. خبرگزاری آناتولی در ششم آوریل ۱۹۲۰ در انکارا تأسیس شد.

بنیان‌گذاران آناتولی چند خبرنگار بودند که در رأس آن‌ها خانم خالده

ادیب و نویسنده ترک قرار داشت که حتی اسم خبرگزاری او انتخاب

کرده بود. تأسیس ۶ آوریل ۱۹۲۰ انکارا ترکیه نوع کسب کار S.A.

(ب) روزنامه:

۱. فاضلی، راحله روزنامه همشهری. ترجمه شده توسط راحله فاضلی

دوره بیستم، ش. شماره ۵۶۰۰ (۲۵ دی ۱۳۹۰): بین الملل).

۲. شاهی، مریم افغانستان ۲۶/۱۱/۲۰۱۵).

ADVERTISINGinRead invented by Teads

۳. جنگ نرم داود رنجبر، ص، ۱۹۳، انتشارات ناشر ساحل اندیشه تهران

(سادات)

۴. محمد پور و همکاران، ۱۴۰:۱۳۸۹؛ ورنر و تانکارد، ۱۳۸۴)

۵. شبکه کد خبر: ۱۰۳۷۰۶ منبع: اطلاع‌رسانی افغانستانی) تاریخ

انتشار: ۱۱:۴۷ ۱۵/۷/۱۳۹۴

۶).

<http://web.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi->

[.bin/groups/view/۳۶۷](http://web.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi-.bin/groups/view/۳۶۷)

ج: سخنرانی‌ها:

۷. حسینی، سید علی، خامنه‌ای، (حفظه الله) سخنرانی در دیدار با جوانان

در مصلاي بزرگ تهران ۱۳۷۹/۲/۱)

۸. مصباح، (یزدی) محمدتقی ۱۳۷۹ و ۷۲